

Esialgne tõlge

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

22. november 2018(*)

Eelotsusetaotlus – ELTL artiklid 56 ja 63 – Teenuste osutamise vabadus ja kapitali vaba liikumine – Krediidiasutused – Stabiilsusmaks ja erakorraline stabiilsusmaks, mis määratakse kindlaks Austrias asutatud krediidiasutuste konsolideerimata bilansimahu alusel – Piiriüleste pangatehingute hõlmamine – Tütarettevõtjate poolt teises liikmesriigis tehtud tehingute väljajätmine – Erinev kohtlemine – Piirang – Põhjendatus

Kohtuasjas C-625/17,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Verwaltungsgerichtshofi (Austria kõrgeim halduskohus) 18. oktoobri 2017. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 3. novembril 2017, menetluses

Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG

versus

Finanzamt Feldkirch,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: kohtu asepresident R. Silva de Lapuerta esimese koja presidendi ülesannetes, kohtunikud J.-C. Bonichot (ettekandja), A. Arabadjiev, E. Regan ja C.G. Fernlund,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG, esindaja: *Rechtsanwalt* C. Nauer,
- Austria valitsus, esindaja: G. Hesse,
- Euroopa Komisjon, esindajad: R. Lyal, N. Gossement ja C. Tritz,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab ELTL artiklite 56 ja 63 tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG (edaspidi „Hypothekenbank“) ja Finanzamt Feldkirchi (Feldkirchi maksuamet, Austria) vahelises kohtuvaidluses nimetatud ameti 20. jaanuari 2015. aasta maksuotsuste üle, milles määrati kindlaks stabiilsusmaks ja erakorraline stabiilsusmaks, mida Hypothekenbank peab 2014. aasta eest maksma.

Õiguslik raamistik

3 30. detsembri 2010. aasta eelarveseadusega 2011 (Budgetbegleitgesetz 2011) (*BGBI. I*, 111/2010) kehtestatud stabiilsusmaksuseaduse (Stabilitätsabgabegesetz; edaspidi „StabAbgG“) § 1 näeb ette:

„Stabiilsusmaksuga maksustatakse krediidasutuste tegevus. „Krediidasutused“ käesoleva seaduse tähenduses on isikud, kellel on krediidasutusena tegutsemise luba vastavalt krediidasutuste seadusele (Bankwesengesetz), *BGBI.* nr 532/1993, ja välisriikide krediidasutuste filiaalid, kellel on krediidasutuste seaduse alusel õigus osutada filiaalina Austrias teenuseid. [...]“.

4 StabAbgG selle redaktsiooni §-s 2, mis kehtis enne väljaandes *BGBI. I*, 184/2013, avaldatud seadust, on sätestatud:

„(1) Stabiilsusmaksuga maksustatakse krediidasutuse keskmine konsolideerimata bilansimaht (lõige 2), millest arvatakse maha lõikes 2 märgitud summad. Kalendriaastatel 2011, 2012 ja 2013 võetakse aluseks 2010. aasta jooksul lõppenud majandusaasta keskmine konsolideerimata bilansimaht. Järgnevatel kalendriaastatel võetakse aluseks stabiilsusmaksuga maksustatavale kalendriaastale vahetult eelnenud aasta jooksul lõppenud majandusaasta keskmine konsolideerimata bilansimaht.

[...]

(6) Lõikes 1 nimetatud krediidasutuste puhul, kelle asukoht on teises liikmesriigis [...] ja kes tegutsevad Austrias filiaali kaudu, määratakse maksustatav summa nii, et arvutatakse lõigete 1–5 alusel arvestuslik bilansimaht, lähtudes filiaalile omistatavate tehingute mahust.“

5 StabAbgG selle redaktsiooni § 3, mis kehtis enne väljaandes *BGBI. I*, 13/2014, avaldatud seadust, on sõnastatud järgmiselt:

„Stabiilsusmaksu tuleb maksta paragrahvi 2 alusel määratud maksustatava summa

1. osalt, mis on suurem kui miljard eurot ega ületa 20 miljardit eurot, 0,055 %,
2. osalt, mis on suurem kui 20 miljardit eurot, 0,085 %.“

6 StabAbgG, mida on muudetud föderaalseadusega, mis avaldati väljaandes *BGBI. I*, 13/2014, § 3 sätestab:

„Stabiilsusmaksu tuleb maksta paragrahvi 2 alusel määratud maksustatava summa

1. osalt, mis on suurem kui miljard eurot ega ületa 20 miljardit eurot, 0,09 %,
2. osalt, mis on suurem kui 20 miljardit eurot, 0,11 %.“

7 StabAbgG § 7a lõike 1 kohaselt arvutatakse erakorraline stabiilsusmaks teatavate protsentidena summadest, mis tuleb tasuda stabiilsusmaksuna.

8 StabAbgG § 7b lõike 2 kohaselt arvutatakse stabiilsusmaks 2014. aasta kohta nii, et kombineeritult kohaldatakse eelnevalt tsiteeritud õigusnorme, mis kehtisid nii enne kui ka pärast seadusemuudatusi, mis avaldati väljaannetes *BGBI. I*, 184/2013 ja *BGBI. I*, 13/2014.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

9 Hypothekenbank on Austrias asutatud krediidasutus, kes osutab pangandusteenuseid nii selles kui teistes liikmesriikides asuvatele klientidele. Hypothekenbanki bilansimaht tuleneb märkimisväärses osas – 2014. aastal peaaegu neljandik – teise rühma kuuluvate klientidega tehtud pangatehingutest.

10 Feldkirchi maksuamet määras kahe 20. jaanuari 2015. aasta maksuotsusega StabAbgG alusel kindlaks Hypothekenbanki makstava stabiilsusmaksu ja erakorralise stabiilsusmaksu 2014. aasta eest. Bundesfinanzgericht (föderaalne maksukohus, Austria) jättis nende otsuste peale esitatud kaebuse 1. aprilli 2016. aasta otsusega rahuldamata.

11 Verwaltungsgerichtshof (Austria kõrgeim halduskohus) esitatud kassatsioonkaebuse põhjenduseks väidab Hypothekenbank, et tal ei olnud üldse vaja stabiilsusmaksu ega erakorralist stabiilsusmaksu maksta, kuna need maksud on esiteks vastuolus riigiabi eeskirjadega ja teiseks teenuste osutamise vabaduse ja kapitali vaba liikumisega. Konkreetsemalt väidab see krediidasutus, et StabAbgG § 2 on diskrimineeriv, kuna näeb ette sarnaste tehingute erineva kohtlemise. Kuigi Austrias asutatud krediidasutuse pangatehingud, mida ta teeb teises liikmesriigis ilma vahendajata või filiaali kaudu teiste liikmesriikide kodanikega, võetakse vaidlusaluste maksustatavate summade arvutamisel arvesse, ei võeta samu tehinguid arvesse, kui need on tehtud teises liikmesriigis asutatud tütarettevõtjate kaudu.

12 Nii maksustatakse äriühingute kontserni soodsamalt kui ettevõtjat, kes kontserni ei kuulu. Nimelt viib konsolideerimata jätmise kriteerium kontserni puhul automaatselt selleni, et muus liikmesriigis kui Austria asutatud tütarettevõtjate bilansid jäävad vaidlusaluste maksustatavate summade alt välja. See oleks teisiti eraldiseisva äriühingu puhul, kes osutab muudes liikmesriikides kui Austria teenuseid ise või filiaali kaudu, kuna need teenused liidetakse automaatselt selle äriühingu bilanssi ja selle maksustatava summa hulka, millelt tal tuleb stabiilsusmaks tasuda. 5. veebruari 2014. aasta kohtuotsusest *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi* (C-385/12, EU:C:2014:47) tulenevalt kujutab see olukord endast diskrimineerimist. See diskrimineerimine võib takistada pangandusteenuste osutamist muudes liikmesriikides kui Austria. Seda oleks saanud vältida, kui stabiilsusmaksuga maksustatav summa ja erakorraline stabiilsusmaks oleks kindlaks määratud konsolideeritud bilansimahu põhjal, lubades maha arvata võimalikud samalaadsed maksud, mis tütarettevõtjal tuleb mõnes teises liikmesriigis tasuda.

13 Verwaltungsgerichtshof (kõrgeim halduskohus) tõdeb, et ta pole kindel, et 5. veebruari 2014. aasta kohtuotsusest *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi* (C-385/12, EU:C:2014:47), mis on tehtud asutamisevabaduse valdkonnas, ning 2. juuni 2005. aasta kohtuotsusest *komisjon vs. Itaalia* (C-174/04, EU:C:2005:350), 12. detsembri 2006. aasta kohtuotsusest *Test Claimants in the FII Group Litigation* (C-446/04, EU:C:2006:774) ja 24. mai 2007. aasta kohtuotsusest *Holböck* (C-157/05, EU:C:2007:297), mis käsitlevad kapitali vaba liikumist, tuleneb, et StabAbgG pole liidu õigusega kooskõlas.

14 Mis puutub lisaks riigiabi valdkonna eeskirjade kohaldamisse, siis märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et muu hulgas 6. oktoobri 2015. aasta kohtuotsusest Finanzamt Linz (C-66/14, EU:C:2015:661, punkt 21) tuleneb, et maksukohustuslast ei saa vabastada maksu tasumise kohustusest asjaolu, et teiste ettevõtjate suhtes kohaldatav maksumeede kujutab endast riigiabi. Seetõttu leiab ta, et seda küsimust puudutavad eelotsuse küsimused ei ole vajalikud.

15 Neil asjaoludel otsustas Verwaltungsgerichtshof (kõrgeim halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas ELTL artiklis 56 jj sätestatud teenuste osutamise vabadusega ja/või ELTL artiklis 63 sätestatud kapitali ja maksete liikumise vabadusega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis näevad ette maksu krediitiasutuse bilansimahult, kui seda maksu peab tasuma Austrias asutatud krediitiasutus, kes teeb väljaspool Austriat pangatehinguid mujal Euroopa Liidus asuvate klientidega, samal ajal kui Austrias asutatud krediitiasutusel, kes krediitiasutuste kontserni ematähtsena teeb sarnaseid tehinguid kontserni kuuluva väljaspool Austriat Euroopa Liidus asutatud krediitiasutuse kaudu, kelle bilanss konsolideeritakse kontserni kuulumisest tulenevalt ematähtsena tegutseva krediitiasutuse bilansiga, kõnealuse maksu tasumise kohustust ei ole, sest maks tuleb tasuda konsolideerimata (kontserni konsolideeritud finantsaruannetega hõlmamata) bilansimahult?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

Sissejuhatavad märkused

16 Eelotsusetaotlusest ilmneb, et stabiilsusmaksu ja erakorralist stabiilsusmaksu, mille õiguspärasus on põhikohtuasjas kahtluse alla seatud, peavad tasuma Austrias asutatud krediitiasutused ja selles liikmesriigis asutatud välisriikide krediitiasutuste filiaalid. Maksustatav summa määratakse nende maksude puhul kindlaks Austrias asutatud krediitiasutuste „keskmise konsolideerimata bilansimahu“ põhjal ja välisriikide äriühingute filiaalide puhul arvestusliku bilansimahu põhjal. Väljend „konsolideerimata“ tähendab, et stabiilsusmaksu ja erakorralist stabiilsusmaksu ei määrata kindlaks mitte kontserni konsolideeritud bilansimahu põhjal, vaid iga konkreetse juriidilise isiku bilansimahu põhjal eraldi.

17 Nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus märkis, kajastuvad pangatehingud krediitiasutuste bilansimahus. Sellest tuleneb, et põhikohtuasjas kõne all olevate maksude puhul varieerub maksustatav summa Austrias asutatud krediitiasutuste pangatehingute pealt sõltuvalt sellest, kas nad teevad need otse või oma filiaalides. Austria krediitiasutuste selliste tütaräriühingute pangatehinguid, kes on asutatud teistes liikmesriikides, ei võeta nende maksustatavate summade kindlaksmääramisel arvesse.

18 Pealegi ei puuduta põhikohtuasja vaidlus põhikohtuasja kaebaja, Hypothekenbanki võimalust pakkuda oma teenuseid mõnes muus liikmesriigis kui Austria püsiva tegevuskohta kaudu või ise seal tegevust alustada. Nagu ta ise oma kirjalikes seisukohtades kinnitab, osutab ta teenuseid oma teistes liikmesriikides asuvatele klientidele, kasutamata selleks seal asutatud püsivaid tegevuskohti.

19 Oma küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus seega sisuliselt selgitada, kas ELTL artikleid 56 ja 63 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus sellised riigisisised õigusnormid nagu põhikohtuasjas käsitletavat, mis panevad sellistele Austrias asutatud krediitiasutustele, kes nagu põhikohtuasjas nimetatud krediitiasutus osutavad oma teistes liikmesriikides asuvatele klientidele teenuseid, kasutamata selleks seal asutatud püsivaid tegevuskohti, kohustuse tasuda maks, mis määratakse kindlaks „keskmise konsolideerimata

bilansimahu“ põhjal, mis hõlmab nende krediitiasutuste poolt otse teiste liikmesriikide kodanikega tehtud pangatehinguid, kuid mis välistavad samasugused tehingud, mille on teinud Austrias asutatud krediitiasutuste tütarettevõtjad, kui need tütarettevõtjad on asutatud teistes liikmesriikides.

Kohaldatav vabadus

20 Kuna eelotsuse küsimus on esitatud nii ELTL artiklist 56 kui ka ELTL artiklist 63 lähtudes, tuleb esmalt kindlaks teha, kas ja juhul, kui see on nii, siis millisel määral võivad sellised riigisisesed õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mõjutada teenuste osutamise vabaduse ja kapitali vaba liikumise teostamist (21. juuni 2018. aasta kohtuotsus Fidelity Funds jt, C-480/16, EU:C:2018:480, punkt 32).

21 Käesoleval juhul ilmneb eelotsusetaotlusest, et kuna pangateenuseid osutatakse muude liikmesriikide kodanikele kui Austria, siis Austrias asutatud krediitiasutusi koheldakse stabiilsusmaksu ja erakorralist stabiilsusmaksu arvestades erinevalt, sõltuvalt sellest, kas nad osutavad neid teenuseid ilma vahendajateta või teistes liikmesriikides asutatud tütarettevõtjate kaudu.

22 Verwaltungsgerichtshofis (kõrgeim halduskohus) väitis Hypothekenbank, et see erinev kohtlemine on diskrimineeriv ning võib takistada esiteks pangandusteenuste osutamist muudes liikmesriikides kui Austria ja teiseks kapitali vaba liikumist.

23 Euroopa Kohus on selles osas juba leidnud, et pangatehingud, nagu majandustegevuse raames krediidi andmine, on põhimõtteliselt seotud nii teenuste osutamise vabadusega ELTL artikli 56 jj tähenduses kui ka kapitali vaba liikumisega ELTL artikli 63 jj tähenduses (3. oktoobri 2006. aasta kohtuotsus Fidium Finanz, C-452/04, EU:C:2006:631, punkt 43).

24 Lisaks tuleb märkida, et kui liikmesriigi meede puudutab samal ajal nii teenuste osutamise vabadust kui ka kapitali vaba liikumist, siis Euroopa Kohus hindab kõnealust meetet põhimõtteliselt üksnes seoses ühega neist kahest vabadusest, kui on ilme, et põhikohtuasja asjaolusid arvesse võttes on üks neist vabadustest teise suhtes täiesti teisejärgulise tähendusega ja neid on võimalik käsitleda koos (26. mai 2016. aasta kohtuotsus NN (L) International, C-48/15, EU:C:2016:356, punkt 39).

25 Eeltoodust nähtub, et põhikohtuasja asjaolusid arvesse võttes on teenuste osutamise vabaduse vaatenurk kaalukam kapitali vaba liikumise omast. Nimelt püüab Hypothekenbank oma argumentatsiooniga, mille eelotsusetaotluse esitanud kohus on kokku võtnud, väita, et stabiilsusmaksu ja erakorralise stabiilsusmaksu kindlaksmääramisel selliste pangatehingute arvessevõtmine, mida ta teeb oma klientidega muudes liikmesriikides kui Austria ilma vahendajata, tõstab nende tehingute kulu ja muudab sellega piiriülese tegevuse vähem atraktiivseks. Selline järeldus puudutab peamiselt teenuste osutamise vabadust, samas kui mõjud kapitali vabale liikumisele on vaid vältimatu tagajärg.

26 Järelikult ei tule esitatud küsimust analüüsida mitte ELTL artikli 63 ja sellele järgnevate artiklite alusel, mis käsitlevad kapitali vaba liikumist, vaid ELTL artikli 56 ja sellele järgnevate artiklite alusel, mis käsitlevad teenuste osutamise vabadust.

Teenuste osutamise vabaduse piirangu esinemine

27 Siinkohal on oluline märkida, et sõltumata küsimusest, kas stabiilsusmaks ja erakorraline stabiilsusmaks on otsene või kaudne maks, ei ole seda liidu tasandil ühtlustatud ja järelikult kuulub see liikmesriikide pädevusse, kes peavad vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale selle

pädevuse teostamisel arvestama liidu õigusega (1. detsembri 2011. aasta kohtuotsus komisjon vs. Ungari, C?253/09, EU:C:2011:795, punkt 42).

28 ELTL artikliga 56 on vastuolus igasuguse riigisisese õigusnormi kohaldamine, mille toime muutub liikmesriikidevaheline teenuste osutamine võrreldes liikmesriigisisese teenuste osutamisega raskemaks. Nimelt on Euroopa Kohtu praktika kohaselt ELTL artikliga 56 nõutav, et kaotatakse teenuste osutamise vabaduse kõik piirangud, mis on kehtestatud põhjusel, et teenuse osutaja asub muus liikmesriigis kui see, kus teenust osutatakse (25. juuli 2018. aasta kohtuotsus TTL, C?553/16, EU:C:2018:604, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Teenuste osutamise vabaduse piirangud on sellised liikmesriigi meetmed, mis keelavad või takistavad selle vabaduse kasutamist või muudavad selle vähem atraktiivseks (25. juuli 2018. aasta kohtuotsus TTL, C?553/16, EU:C:2018:604, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).

30 ELTL artiklis 56 liikmesriikide kodanikele ette nähtud õigus teenuste osutamise vabadusele hõlmab ka „passiivset“ teenuste osutamise vabadust, see on teenuste saajate vabadust minna teenuse saamiseks teise liikmesriiki, ilma et seda takistaksid piirangud (9. märtsi 2017. aasta kohtuotsus Piringer, C?342/15, EU:C:2017:196, punkt 35).

31 Seda arvestades tuleb märkida, et stabiilsusmaksu ja erakorralise stabiilsusmaksu puhul ei tehta kliendi päritolu ega teenuse osutamise koha alusel mingisugust vahet. Nende maksude puhul määratakse maksustatav summa kindlaks Austrias asutatud krediidiasutuste keskmise konsolideerimata bilansimahu põhjal, võttes arvesse kõik pangatehingud, mida selline krediidiasutus teeb ilma vahendajata Austrias või muus liikmesriigis.

32 Pelk asjaolu, et need maksud võivad suurendada pangatehingute kulu, ei saa endast kujutada teenuste osutamise vabaduse takistust. Nagu Euroopa Kohus on leidnud, ei hõlma ELTL artikkel 56 meetmeid, mille tõttu kõnealuse teenuse osutamisel tekivad üksnes lisakulud ning mis mõjutavad ühtviisi teenuste osutamist nii liikmesriigist liikmesriiki kui ka liikmesriigi sees (8. septembri 2005. aasta kohtuotsus Mobistar ja Belgacom Mobile, C?544/03 ja C?545/03, EU:C:2005:518, punkt 31, ning 11. juuni 2015. aasta kohtuotsus Berlington Hungary jt, C?98/14, EU:C:2015:386, punkt 36).

33 Mis puutub väitesse, mille kohaselt on tegemist Austrias asutatud ja teises liikmesriigis ilma vahendajata pangandusteenuseid osutavate krediidiasutuste diskrimineerimisega võrreldes nende krediidiasutustega, kes pakuvad seda teenust teises liikmesriigis asutatud sõltumatute tütarettevõtjate vahendusel, siis tuleb märkida, et viimatinimetatud on otsustanud kasutada asutamisevabadust, mille neile annavad ELTL artiklid 49 ja 54, samas kui esimesena nimetatud on asutatud vaid Austrias ja osutavad teenuseid, mis on piiriülest laadi ja mis kuuluvad teenuste osutamise vabaduse valdkonda, mis on tagatud ELTL artikliga 56.

34 Euroopa Kohus on selles osas juba leidnud, et teenuste osutamise vabaduse ja asutamisevabaduse kohaldamisalade vahel tuleb vahet teha. Selleks on oluline kindlaks teha, kas ettevõtja on asutatud liikmesriigis, milles ta kõnealust teenust osutab. Kui ta on asutatud samas liikmesriigis, kus ta teenuseid pakub, kuulub ta asutamisevabaduse põhimõtte kohaldamisalasse, nagu see on määratletud ELTL artiklis 49. Kui aga ettevõtja ei ole asutatud vastuvõtvas liikmesriigis, tuleb teda käsitada piiriüleste teenuste osutajana, kellele laieneb teenuste osutamise vabaduse põhimõte (vt selle kohta 11. detsembri 2003. aasta kohtuotsus Schnitzer, C?215/01, EU:C:2003:662, punktid 28 ja 29, ning 10. mai 2012. aasta kohtuotsus Duomo Gpa jt, C?357/10 – C?359/10, EU:C:2012:283, punkt 30).

35 Mõiste „asutamine“ EL toimimise lepingu nende sätete kohaselt, mis puudutavad asutamisevabadust, tähendab määramata aja jooksul vastuvõtvas liikmesriigis püsiva tegevuskoha

kaudu majandustegevuse tegelikku teostamist. See eeldab seega kõnealuse äriühingu tegelikku kohalolu ning majandustegevuse tegelikku teostamist selles liikmesriigis (12. septembri 2006. aasta kohtuotsus Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas, C?196/04, EU:C:2006:544, punkt 54).

36 Seevastu teenuste osutamise vabadust käsitleva peatüki sätted ning eriti ELTL artikli 57 kolmas lõik näevad ette, et kui teenuseosutaja siirdub muusse liikmesriiki kui tema asukohaliikmesriik, tohib ta seal tegutseda ajutiselt (30. novembri 1995. aasta kohtuotsus Gebhard, C?55/94, EU:C:1995:411, punkt 26, 11. detsembri 2003. aasta kohtuotsus Schnitzer, C?215/01, EU:C:2003:662, punkt 27).

37 Neil tingimustel on liikmesriikidel õigus võtta arvesse neid erinevusi ja sellest lähtudes kohelda maksustamisel isikute ja ettevõtjate tegevust erinevalt vastavalt sellele, kas nende tegevus kuulub asutamisvabaduse või teenuste osutamise vabaduse kohaldamisalasse, mis tähendab reeglina erinevaid õiguslikke ja majanduslikke tagajärgi.

38 Sellest järeldub, et sellised riigisisised õigusnormid nagu põhikohtuasjas käsitletavad ei takista teenuste osutamise vabaduse kasutamist ega muuda seda vähem atraktiivseks.

39 Mis puutub eelotsusetaotluse esitanud kohtu kahtlustesse selle suhtes, kas 5. veebruari 2014. aasta kohtuotsus Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C?385/12, EU:C:2014:47), millele põhikohtuasja kaebaja eelotsusetaotluse esitanud kohtus viitas, on asjasse puutuv, siis on kohane märkida, et selle kohtuotsuse punktides 37–41 ja 26. aprilli 2018. aasta kohtuotsuse ANGED (C?234/16 ja C?235/16, EU:C:2018:281) punktis 23 leidis Euroopa Kohus, et kohustuslik makse, mis lähtub näiliselt objektiivsest eristuskriteeriumist, kuid seab selle olemuse tõttu ebasoodsamasse olukorda enamasti teistes liikmesriikides asuvad äriühingud, kes on maksu koguvad liikmesriigis asuvate äriühingutega sarnases olukorras, kujutab endast ELTL artiklites 49 ja 54 keelatud kaudset diskrimineerimist äriühingu asukoha alusel.

40 Kuid nagu tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktidest 18 ja 26, ei ole Hypothekenbankil põhikohtuasjas alust viidata EL toimimise lepingu nendele sätetele, mis käsitlevad asutamisvabadust.

41 ELTL artiklis 267 sätestatud menetluses on ainult eelotsusetaotluse esitanud kohtul õigus määratleda faktiline raamistik, millesse kuuluvad küsimused, mille ta Euroopa Kohtule esitab (10. juuli 2018. aasta kohtuotsus Jehovan todistajat, C?25/17, EU:C:2018:551, punkt 28).

42 Hypothekenbank märgib küll Euroopa Kohtule esitatud kirjalikes seisukohtades, et praktikas osutavad Austrias asutatud krediidasutused, kelle tegevuskoht on selle liikmesriigi piiri läheduses, tihedamini piiriüleseid teenuseid kui muud selles liikmesriigis asutatud piirkondlikud krediidasutused, mistõttu stabiilsusmaks ja erakorraline stabiilsusmaks mõjutab rohkem esimesena nimetatud krediidasutusi. See olukord kujutab endast diskrimineerimist, mis on sarnane 5. veebruari 2014. aasta kohtuotsuses Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C?385/12, EU:C:2014:47) käsitletud diskrimineerimisega. Samas ei võimalda Hypothekenbanki poolt Austria pangandussektori kohta esitatud vähesed andmed kuidagi nende väidete põhjendatust kontrollida. Igal juhul ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohus neid faktilisi asjaolusid välja toonud.

43 Seega, kuna ei ole tõendatud, et põhikohtuasjas käsitletavad õigusnormid võivad luua sarnase olukorra sellele, mida käsitleti 5. veebruari 2014. aasta kohtuotsuses Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C?385/12, EU:C:2014:47), siis ei ole vaja analüüsida, kas käesoleva kohtuotsuse punktis 39 viidatud kohtupraktika on analoogia alusel teenuste osutamise vabaduse valdkonna suhtes kohaldatav.

44 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et ELTL artiklit 56 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus sellised riigisisised õigusnormid nagu põhikohtuasjas käsitletavat, mis panevad sellistele Austrias asutatud krediidiasutustele, kes, nagu põhikohtuasjas nimetatud krediidiasutus, osutavad oma teistes liikmesriikides asuvatele klientidele teenuseid, kasutamata selleks seal asutatud püsivaid tegevuskohti, kohustuse tasuda maks, mis määratakse kindlaks „keskmise konsolideerimata bilansimahu“ põhjal, mis hõlmab nende krediidiasutuste poolt otse teiste liikmesriikide kodanikega tehtud pangatehinguid, kuid mis välistavad samasugused tehingud, mille on teinud Austrias asutatud krediidiasutuste tütarettevõttjad, kui need tütarettevõttjad on asutatud teistes liikmesriikides.

Kohtukulud

45 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

ELTL artiklit 56 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus sellised riigisisised õigusnormid nagu põhikohtuasjas käsitletavat, mis panevad sellistele Austrias asutatud krediidiasutustele, kes, nagu põhikohtuasjas nimetatud krediidiasutus, osutavad oma teistes liikmesriikides asuvatele klientidele teenuseid, kasutamata selleks seal asutatud püsivaid tegevuskohti, kohustuse tasuda maks, mis määratakse kindlaks „keskmise konsolideerimata bilansimahu“ põhjal, mis hõlmab nende krediidiasutuste poolt otse teiste liikmesriikide kodanikega tehtud pangatehinguid, kuid mis välistavad samasugused tehingud, mille on teinud Austrias asutatud krediidiasutuste tütarettevõttjad, kui need tütarettevõttjad on asutatud teistes liikmesriikides.

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: saksa.